

Administracja Sieciowymi Systemami

Operacyjnymi

Użytkownicy w systemie operacyjnym Linux

dr inż. Mariusz Uchroński

Zadania do wykonania

1. Utwórz kilka kont użytkowników (polecenie `adduser`):
 - opisz strukturę plików `/etc/passwd` oraz `/etc/shadow` (co oznaczają poszczególne pola),
 - wyświetl informacje o użytkowniku (polecenie `finger`),
 - zmień nazwę użytkownika (polecenie `usermod`),
 - zmodyfikuj pole GECOS (polecenie `chfn`),
 - zmodyfikuj powłokę logowania użytkownika (polecenie `chsh`).
2. Utwórz kilka grup (polecenie `addgroup`)
 - dodaj użytkowników do grup (polecenie `usermod`),
 - wyświetl informacje o grupach użytkownika (polecenie `id` i `groups`),
 - w jaki sposób realizowana jest przynależność użytkownika do grup?
 - co to jest „grupa podstawowa”?
 - opisz strukturę pliku `/etc/group` (co oznaczają poszczególne pola),
 - zmień nazwę/identyfikator grupy (polecenie `groupmod`).
3. Wykorzystując polecenia `passwd`, `chpasswd` i `chage`:
 - wyświetl informacje o statusie konta użytkownika,
 - zmień hasło,
 - zablokuj i odblokuj hasło,
 - wymuś zmianę hasła przy pierwszym/kolejnym logowaniu,
 - ustaw ważność konta na 1 lipca bieżącego roku.
4. Środowisko użytkownika:
 - jaką rolę pełni i co zawiera katalog `/etc/skel` oraz plik `/etc/profile` i katalog `/etc/profile.d`?

- do czego służą pliki `.bashrc`, `.bash_login`, `.bash_logout` oraz `.profile`?
5. PAM (Pluggable Authentication Modules):
- skonfiguruj stosowanie bezpiecznych haseł: minimum 12 znaków, przynajmniej 3 duże, 3 małe litery, 2 cyfry, 2 inne znaki (nie będące literami lub cyframi),
 - skonfiguruj przełączanie się na konto administratora tylko dla użytkowników należących do grupy `wheel`.

Uwagi

- W sprawozdaniu należy umieścić zwięzły opis wykonanych czynności wraz z fragmentami wyników działania używanych narzędzi/poleceń wraz z komentarzem.
- Przydatne może okazać się polecenie `script` zapisujące wywołania i wyniki poleceń wykonanych w danym terminalu.
- Sprawozdanie należy przesłać wykorzystując formularz <https://uploadh.e-science.pl/?to=emuchrons> W polu From należy wpisać adres email poczty studenckiej.

Przydatne materiały

- Podręcznik systemowy `man` (np. `man adduser`)
- Zarządzanie użytkownikami <https://www.cyberciti.biz/faq/category/user-management/>
- nixCraft <https://www.cyberciti.biz/>
- Unix & Linux StackExchange <https://unix.stackexchange.com/>